

Чланарина је за чланове утемељаче једаред за увек 100.- Дин., а за редовне чланове 30.— Дин. годишње. Редовни чанови добивају лист бадава, а утемељачи плаћају годишње за лист 15.— Дин. Претплата је за нечланове 30.— Дин. годишње а плаћа се унапред за целу годину

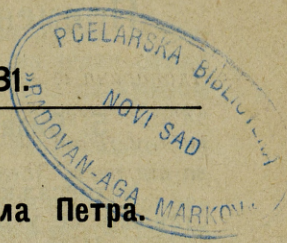
Ко жели да купи старија годишта „Српског пчелара“ година 1924—1930. нека пожури са наруџбом, јер се налази још мали број комплетних годишта. Цена је за свако годиште 20 динара. Новац се шаље унапред или се лист шаље на надоплату. Поруџбине и новац треба слати „Српској пчеларској задрузи“ у Руму.

Претплату и огласе треба слати “Српској пчеларској задрузи“ у Руму Рукописе, питања, књиге, листове у замену и рекламације (потраживања недобивених бројева) треба слати уредништву „Српског пчелара„ у Земуну.

Цене огласима у „Српском Пчелару“: Оглас на целој страни: једанпут стоји 60 Дин; трипут за 10% јефтиније; на пола године 20% јефтиније; на целу годину 30% јефтиније. — Оглас на пола стране: једанпут стоји 30 Дин ; трипут 10% јефтиније; на пола године 20% јефтиније; на целу годину 30% јефтиније. — Оглас на четвртини стране: једанпут стоји 20 Дин.; трипут 10% јефтиније; на пола године 20 % јефтиније; на целу годину 30% јефтиније. — Оглас на осмини стране: једанпут стоји 15 Дин.; трипут 10% јефтиније; на пола године 20 % јефтиније; на целу годину 30% јефтиније.

Власник и издавалац „Српска пчеларска задруга“ у Руми.

У Земуну, 1. октобра 1931.

Под високом заштитом
Њег. Краљ. Вис. Наследника Престола Петра.

ИЛУСТРОВАНИ ОРГАН „СРПСКЕ ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ“

Број	Излази једанпут месечно. Уредник: КОСТА СЕПЕРОВАЦ вероучитељ грађанске школе.	Година XXVIII.
10.		

Пчелари!

Опрезно тргујте са медом. Трговци и зеленаши успели су да сруше његову цену до цене која је једнака једва половини садашње цене шећера. А треба знати да је мед куд и камо бољи и здравији од шећера, и као храна и као поластица, и као лек.

Трошите, дакле, мед место шећера, и научите ваше суседе да га троше. Никакав грех тиме нећете учинити. Напротив учинићете добро дело.

Меда ове године има мало. Такви стижу извештаји са свих страна. Чувајте мед за своју кућу и за своје пчеле. Сувишак понудите суседима сами, без посредника. Не продавајте мед трговцима, јер је њима стало до сопствене велике зараде, а не до ваше. Би сте произвађачи, па будите и господари, а не робови!

Др. С. Гр.

Примена центрифугалних машина у пчеларству.

5. Сила која окреће оквирице у истресаљци.

Истресаљке за мед код малих и осредњих пчелињака стављају се у рад (употребу) при истресању меда људском снагом. Често се осећа и на осредњим пчелињацима да једна истресаљка са ручним погоном није у стању да истресе извађене оквирице с медом. Пчелари којима је пчеларство споредно занимање немају времена да истресају меда поклоне више узастопних дана. Они за тај посао једва уграбе један дан недељно. Да им пчеле не би остале неупслене при доброј паши, и да би им спречио ројење, пчелар се довија додавањем другог (па и трећег) медишта; накнадно додана поставља између плодишта и ранијег медишта, које диже у вис. То му додавање повећава, знатно повећава, број оквирице који мора истрести у току једног јединог дана. То му повећање изазива потребу, да мора имати већи број суда (канти) и сита за цеђење меда и истресаљку са што већим капацитетом рада. Дочим онај пчелар који овај посао ради без прекида и на осредњем пчелињаку добро пролази са мањим бројем судова и сита и са мањом истресаљком.

Човек се замара и једва постиже да својом снагом истреса мед у истресаљкама са осам оквирице. Зато се истресаљке са већим бројем оквирице стављају у рад најмањом струјом из градске мреже или електромотором, бензинским мотором, нафта-мотором, саугас-мотором итд.

Окретањем ручице на већем точкићу центрифугалне справе преноси се снага на мањи точкић који собом окреће главну осовину на коју је учвршћена корпа као носач оквирице са сањем, који се истресају. При овом ручном раду код већих истресаљака лако окретање осовине омогућују шпирални погони са кугл-лагерима (слика 4). Поред лакоће у покрету и истрајности овакви се погони одликују својим тихим (нечујним) ходом.

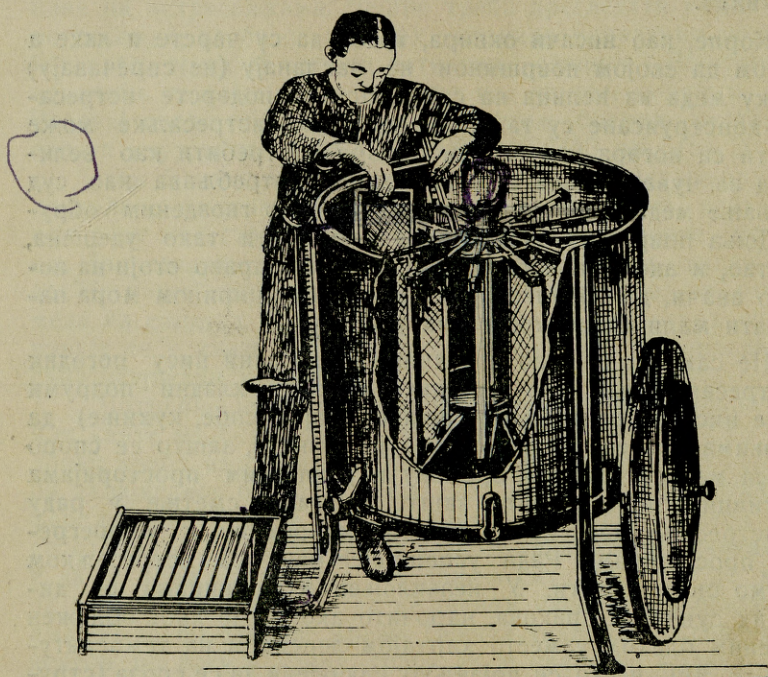
Веће истресаљке са 12 и више оквирице и ако су снабдеване са шпиралним погоном на куглама заморне су у раду и за најснажнијег човека, с тога је у већем пчеларству овај рад моторизован.

6. Разликовање истресаљака по броју оквирице и истресању меда.

Најстарије истресаљке за мед прављене су за један оквир, а по том за два и три оквирице а касније и за четири

оквира. У новије доба праве се истресалке за ручно истресање од 4 до 10 па и 12 оквира. Истресалке за један оквир имале су изглед српа; таква истресалка окретала се кривом ручицом, као што се, нпр.: на отвореном огњишту, окреће пржуља при пржењу кафе. За тим су прве истресалке за два оквира имале изглед viseће корпе на једној јакој жици, која је на свом горњем крају имала криву ручицу за окретање. Замореност у раду са овако примитивним истресалкама допринела је искуству, из дужег времена, да истресалке добију не само погодан котао са сталном осовином и корпом на овој, но и ваљан погон на овој.

У колико су истресалке подешене за ношење већег броја оквира у толико је потребније да имају своје шпиралне погоне са куглама.

Слика 11. Ручна десетооквирна бечка истресалка Јозефа Штумбал. а

Слике 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10 и 11 показују истресалке са разним бројем оквира (од 3 до 12) за рад са ручном човечијом снагом. Напред смо изнели у које се од ових истресалака истреса мед једновремено из обеју страна саћа и како се у њима постављају оквири.

7. Од чега се израђују истресаљке за мед; њихова употреба при истресању меда.

Истресаљке се праве од гвозденог или бакреног блеха, гвожђа, челика, алуминиума и нешто месинга (за славине) и најзад од дрвета. Унутрашње стране истресаљкиног котла треба да су емајлиране, односно калајисане. Такође и употребљена жица за корпу (носач оквира) мора бити калајисана или ферцинкована. Данце у котлу треба да је нагнуто ка славини (славинама) под углом од 5° ради бржег сливања меда. Истресаљке за 8 и више оквира треба да имају по 2 па и 3 славине, према томе у колико се у њих ставља више оквира.

Корпе, као носачи оквира, треба да су чврсте и лаке а при том да својом новршином не закланају (не спречавају) изласку меда из ћелица на саћу. Новије подврсте истресаљака конструисане су тако, да се котао истресаљке може скинути са ногара и у сезони одмора употребити као велики суд за чување меда. Ако се котао употребљава као суд за чување меда мора му бити дно оковано гвозденим обручем. Доња површина овог обруча мора бити тако удешена, да котао, и ако има нагнуто дно, потпуно право стоји на поду. То значи, да обруч својом неједнаком ширином мора паралисати мали нагиб косог дна у котлу.

Не само хладни но и сувише топли дани нису погодни за истресање меда. Као што нису погодни хладни подруми такође нису погодне ни прегрејане одаје (собе, кухиње) да се у њима истреса мед. Довољно је познато, зашто се споро истреса мед на хладном времену и у хладним просторијама. Почетницима није познато, зашто се имају сметње у раду при истресању меда на веома топлим времену и у прегрејаним просторијама. Ради успешнијег рада са истресаљком то ћемо овде навести. У незаклоњеним кошницама од директних сунчевих зракова, нарочито ако им је кров обложен гвозденим блехом у место хартијом лепенком на температури од $+30^{\circ}\text{C}$ често се појављују случајеви да се сроза (струни) на под младо саће и ако је оно пуно поклопљеног меда и пчелињег легла. На спољној температури преко $+30^{\circ}\text{C}$ струни се и старије саће пуно меда и легла, ако кошнице не штити хлад од дрвећа, куће, настрешнице и тд. На оваквој температури саће је толико топло и меко да се одмах ломи у истресаљци ако би га одмах по вађењу из кошнице ставили у истресаљку. Ово је срозавање чешће у истресаљкама са зракасто постављеним оквирима, док је ломљење и пуцање саћа у средини чешће код истресаљака са попречке (пљоштимице) постављеним оквирима.

Температура од +20 до 24°C погодна је у просторијама намењеним за истресање меда, ако су прозори на овима отворени и заштићени мрежом од жице, која спречава улазак пчелама, јер ове много мами мирис меда из истресаљке. Наглашавамо, вађење оквира са саћем из кошница треба прекинути кад температура у хладу буде изнела преко +24°C, сувише загрејано меко саће треба охладити, па тек онда с њега скидати воштане поклопчиће и потом из њега истресати мед.

Скидање воштаних поклопчића са саћа, које је пуно меда, не треба вршити на истресаљкиним котлом! Ако се ови поклопчићи скидају над котлом успориће се истицање меда из истресаљке, јер парчићи воска често затварају славине на истресаљкама. Чешће треба прегледати корпу и дно истресаљке, да би се из ових уклонили парчадићи поломљеног саћа, те да се спречи затварање славине. Воштане поклопчиће са саћа треба скидати над каквим повећим судом. За овај посао погодан је калајисаним блехом постављени сандук унутрашње димензије 900×450×450 мм. (за 20 оквира Дадан Блитових) са 3—4 хоризонтално постављена сита различите густине и поклопцем који се може употребити при раду као сто за смештај оквира пре и после истресања. Дно сандука мора бити мало нагнуто ради отицања меда. На нижој страни мора бити отвор (славина) за отицање меда из сандука. С времена на време из поменутих сита изручују се у какав суд воштани поклопчићи и парчадићи од саћа задржани у ситима.*)

Потребно је уз истресаљку имати три емајлирана лонца или канте од белог лима запремине од 10—15 л. Уз сваки лонац треба имати пар сита. Ова сита треба да су израђена од калајисаног блеха и мрежастог ткива од месингане или ферцинковане жице. Горње (унутрашње) сито треба да је са отворима од 20 до 30 на једном квадратном сантиметру, и да је мрежа затегнута. На доњем ситиу треба да је мрежа од знатно тање жице и да на једном квадратном сантиметру има 60 до 80 отвора; мрежа (жична тканина) на доњем ситиу, другом по реду у лонцу, треба да је овалног облика. Цеђење меда треба да се врши једновремено са радом истресаљке. Ако се немају ваљана и подесна сита са лонцима за подметање под истресаљку наступиће застој у цеђењу меда а са овим и застој у истресању меда. То ће се десити, ако се немају три пара сита или ако су сита израђена од ретке жичне тканине. Ретку жичну тканину парчићи воска брзо затворе, и што више кашиком мешамо мед у оваквим ситима све се више тканина затвара мрвицама воска.

* На малом пчелињаку на лонац ставимо ђевђир и над њим отварамо саће са медом. Вошћина остане у ђевђиру, а мед се оцеди у лонац.

(Наставиће се.)

Чуло мириса код пчела.

Дише од 200 година има, откако су природњаци почели наслућивати да инсекти осећају мирис помоћу пипака (антене) које носе на глави. Али се доцније јављало мишљење да се чуло мириса код инсеката налази на ушћу душњачких цеви то јест на боковима груди и трбуха, где су т. зв. жигови (стигме).

К. von Fricsh у своме раду: „Über den Sitz des Geruchsinnes bei Insekten“, 1921. помиње преко 70 радова разних аутора старијих и новијих, у којима се расправља ово питање. Не основу тих радова, од којих су многи износили погрешна мишљења, и на основу овога Фриш-ова рада можемо, без даљег, сматрати да пипци служе као чуло мириса код инсеката. Fricsh је то доказао експериментима на пчелама. Он је дресирао*) пчеле на један одређени мирис, па им је после тога отсекао оба пипка. Пчеле сада нису биле способне да мирис, на који су биле дресиране, разликују од других мириса употребљених у експерименту. Приликом тога експериментисања нађено је да је чуло мириса код пчеле строго везано за чулне органе који се налазе на пипцима. Али будући да се на пипцима налазу 5 врста чулних органа, различити по облику, без сумње и по функцији, то се јавља питање који од ових органа служе као чуло мириса. Fricsh држи да се тзв. плоче са порама (Porenplatten) показују као органи чула мириса, што из више разлога изгледа.

Из свега излази да пипци код инсеката служе и као чуло мириса. Они имају и других функција.

Др. Сима Грозданић,
професор.

Како је мед постао сладак. (Народна приповетка из Црне Горе)

Пошто је Бог створио небо и земљу и све што постоји на земљи, наредио је свецима да изуме сав прибор са чим ће човјек обрађивати земљу. Тако је Св. Петар почео да мисли какву би справу измислио, да се жито претвара у брашно и почео је да ради млин (воденицу), био је израдио све осим доњег точка кога вода гони. За све вријеме док је Св. Петар радио ову воденицу ђаво је стајао код њега и

*) Како се врши дрееура пчела види моју дисертацију: „Понашање радилица домаће пчеле (*Apis mellifica* L.) према изворима хране.“ Ко од читалаца жели да бесплатно добије ту књигу, нека се обрати на адресу: Друштво Пријатеља Природних Наука, Кнез Михајлова 8. Београд.
Др. С. Гр.

посматрао је, како Св. Петар ради млин. Кад је ђаво видио да Св. Петар не зна да треба израдити доње коло (точак) почео је свеца да уцењива тражећи му, да му поклони половицу млина, (половицу жита које се буде у млину мјело), па ће му показати шта му још фали. Кад му Св. Петар није хтио обећати тражену уцену, ђаво оде од свеца са поругом и осмјехом. Кад је ђаво отишао Св. Петар пошаље пчелу за њим да чује шта ће ђаво говорити. Пчела као млађа послуша, и крадом да ђаво није ни опазио стане му на раме. Кад је сатана дошла код свог друштва почне причати шта је видио, и рече: „Св. Петар ради млин и све је израдио осим доњег коча (точка) које гони (окреће) вода“. Кад је ово пчела чула весело зазуји и полети са ђаволског рамена. Ђаво види да се преварио и да ће пчела казати Св. Петру па повиче за њом: „Хајде ко те послао од тебе измет јео“. Кад је ово пчела чула оде жалосно код Св. Петра и почне пред њиме плакати. Чим је дошла упита је Св. Петар шта плаче? и јели ђаво ишта рекао? она каже да му фали још доњи точак то кад изради да је млин готов. Упита је даље Св. Петар, па што плачеш кад си ми то донијела, да те није ђаво тукао? Пчела одговори није, него ми је рекао „ко те послао од тебе измет јео“.

На ово јој рече Св. Петар: „немој да плачеш, ја ћу учинити, да је од сада твој измет слађи од шећера.“ Кад је ђаво видио да је Св. Петар израдио млин дође поново код њега и замоли га, да му даде барем нешто кад му је помогао млин израдити и Св. Петар обећа ђаволу, да ће му прописати оно што млинар више узме него што је прописно, тако и ђаво ладовољан пође, млинару мање у торбу дође ако га без разлога од тежака узме, а пчелин мед од тог времена постане слађи и здравији од шећера.

Читаоци употребљавајте мед, јер је мед благословен од Господа Бога и Св. Петра.

Крњеуша, 8. августа 1931.

Никола Пејовић
свешт. пчелар.

Објашњења у питању светла у кошници

(Наставак)

VII Светло побуђује пчеле на раније излетање

Ова појава је каткада од користи, каткада без већег утицаја, али каткад штетна. Корисна је раније излетање,

Сине мој, једи мед, јер је добар, и сат, јер је слadak грлу твојему. (Приче Сол. 24, 13).

кад се нектар услед велике врућине брзо суши и постоје љепив и стога за пчеле без вредности. (Такове прилике настају у степским крајевима јужноисточне Европе за цветања хељде).

Штетно је рано излетање код рђавог времена. Пчеле излећу врло рано и при ниској температури и слабој паши, те их тако много угине. То се догађа дакако кад друштво нема довољно хране. Не падне ли залиха испод 10 кг. не треба се бојати да ће сите и снажне пчеле прерано напустити кошницу, да доносе нектар и воду. Воде мора бити у кошници или у близини пчелињака. Код тога се нећу задржавати,

У видној кошници узгајане пчеле су енергичније и отпорније против хладноће. Сите пчеле излећу из кошнице у правилу само да донесе нектар. Овој се пак излучује код температуре изнад +6 Ц. С тога страдавају радилице само само оних друштва, која немају довољно хране или чије је тело од глади и таме ослабело. Такова друштва треба у пролеће и касну јесен заштити од упадајућих сунчаних зрака, да се пред лето постави дашчица. Сите, у видној кошници излегле и одгојене пчеле не треба се бојати, да ће бити опљачкане. У видним кошницама није ни сузивање лета потребно.

VIII. Усуђујем се тврдити, да држање пчела тисућлећима у мрачним просторијама не може бити меродавно да будућност.

Покуси и општи зоотехнички закони нису празне речи. Учите, правите покусе, идите упоредо с напретком, и не заборавите да је културна историја, историја људских погрешака.

IX. Убеђен сам, да је вредност сунчаног светла за пчеле довољно доказана.

Зато нека је благодарност многобројним покусима појединих пчелара, као и покусним станицама у Тули (Русија), Риги (Летонија), чисто биолошким покусима мађарских ученика Зица и Бојера, који доказаше, да се ембрионални развој пчела под утицајем ултравиолетних зракова готово двоструко убрзава, и енергија поспешава. Покуси су извршени електричним кварцлампом. Сунчано светло садржаје само незнатан број тих зракова, обично стакло их још умањује да се пчелари не требају бојати, да би могли деловати штетно. Премда само 1% ултравиолетних зрака, продревши атмосферу и стакло, доспе у кошницу, то су ипак важније од сунчаног светла, јер их пчелар има бадава, а к тому још и

Мед даје здравље, прелази директно у крв и продужава живот.

топлину, која се у некој одређеној множини за пчеле врло потребна, јер пчезе за свој развитак требаји 35°—36° тоpline.

Х. Многи пчезињаци, које сам описао, претварају се већ у изложбе с видним кошницама.

Велик део пчелара праве још увек покусе, да нађу прави начин бављења са пчеларством под новим условима. Сигурно ће наскоро трећи на обимну употребу сунчаног светла у својим кошницама.

Будући да су покуси Мозалевскога врло добро успели, то је пчеларска задруга у Бајки (Башкирска) већ 500 друштава од 2000 друштава великога пчелињака сместила у видне кошнице.

Наша фабрика? (творница) пчеларских справа у Кунгиру (срез Терек) закључила је у јесен ове године да изради на тисуће видних кошница.

Покуси на велико чнњени су с видним кошница већ 3 године (урачунавши и 1930) Упада у очи сличност резултата Тако је постигао пчелињак У. М. Игошина (којим сада управља други пчелар, али на истом месту усред Москве) на 20 августа прошле године ове резултате: свега је било 15 друштава, 10 у видним кошницама, а 5 у тамним, мрачних кошница беху 2 Дадантове с летом на дну, а остале 3 беху положене са 2 лета, једним горе, другим доле. Премда се оставило за зимницу по 16 кг. меда у кошници, извађено је из сваке видне кошнице попречно 28 кг. док су мрачне дале само по 6 кг. Из видних кошница је дакле принос био 4 пута већи; поједина друштва видних кошница дадоше шестороструко више од оних у мрачним кошницама. Сем тога су видне кошнице 20 августа имале попречно готово 9 пуних оквира легла. Бејаше друштва с двогодишњим матицама, која су имала легла на 20 оквира. К тому дадоше видне кошнице 5 ројева, што је једнако 80 кг. меда. Према томе дало је једно друштво из видне кошнице попречно 36 кг. чистог прихода. При јесењем прегледању није убола ни једна пчела премда се одузимао мед и оквири се премештали.

(Наставиће се.)

Пчеларство као занат

У привредном животу човека има много занимања која су добила име заната (занимање-занатие, занат) на основу тога што се човек запослио (заузео) неким специјалним послом од кога може да живи. Пчеларство као грана пољске привреде

Више вреди једна добра, јака кошница него десет слабица.

преставља занимање или занат, који такође може да буде човеку главни извор за подмиривање животних потреба. У нашем народу пчеларство се понајвећма јавља као занимање које је споредно, узгредно. У сваком случају пчеларство је занат, па и кад се оно води сасвим примитивно. У најбољем случају пчеларство је компликован занат који се мора изучавати као и сваки други сложен занат. У пчеларском занату налази велике примене наука. Поједине гране научне (биологија хемија, и т. д.) много потпомажу пчеларство и цело рационално пчеларство оснива своје принципе на овим наукама.

Почетак у изучавању, пчеларства добија специјално образовање, и то образовање које обухвата доста разноврстан материјал, јер изучавање живота пчелињег друштва и начина како се пчелиње друштво рационално искоришћује, јесте посао који се не да преко ноћи изучити. Као и изучавању сваког другог заната, тако и у изучавању пчеларства треба **шегртовати**. У изучавању пчеларства треба шегртовати поред доброг и искусног мајстора. То шегртовање мора да потраје коју годину. И није срамота ни за високо школованог човека, ако се изучавању пчеларства подвргава као шегрт неком способном пчелару, помажући му у пословима око пчела, расправљајући с њиме о свима питањима која се у послу намећу. **Само шегртовањем уз доброг мајстора добива се основно пчеларско оспособљење.** А кад пчеларски шегрт буде самосталан, нека продужи своје пчеларско образовање, не губећи из вида, да се пчеларски занат може непрекидно усавршавати.

Др. Сима Грозданић,
професор.

Старање Београдске трговачке коморе за напредак пчеларства у нашој земљи.

У задње нам време допиру гласови о старању Београдске трговачке коморе за све гране пољске привреде, а нарочито за воћарство и савезно му пчеларство. Радујемо се, што је Београдска трговачка комора у свом врсном члану г. Стевану Вељићу трговцу из Пирота, добила једног од најнапреднијих пчелара у Србији.

„Српском пчелару“, мезимчету оца рационалног пчеларства у Срба професору Јовану Живановићу, врло је добро познато име рационалног пчелара г. Стевана Велића из Пирота. О њему је „Српски пчелар“ у свом 3. броју на 49.

Мед је органски продукт, који после неколико минута прелази у крв.

страни у 1910. године донео ову интересантну белешку из пера свог врсног уредника професора Јована Живановића.

„Господин Стеван П. Вељић из Пирота пише нам како је постао пчелар. Испочетка му није ишло пчеларење од руке. Пријатељи су му говорили, како треба да зна теорију из пчеларства, па ће му онда и пчеларење поћи на боље. Тужи се на пчеларске листове који су излазили у Србији па на брзо и престали. Зато се претплатио на „Српски пчелар“ и откако је почео читати „Српски пчелар“ окренуло му се пчеларење са свим на боље. Има 53 кошнице и од године 1906 пчелари са великим успехом. на послетку вели: **За цео овај успех имам благодарити једино уреднику „Српског пчелара“ и његовим сарадницима, који су ме лепим чланцима упућивали на правилан рад. Исваки онај који буде прочитао „Српски пчелар“ наћиће доста и доста добрих ствари, које га интересују.*** На послетку шаље г Велић са још деветорицом пчелара братски поздрав уреднику „Српског пчелара“ и његовим сарадницима и врло им је жао што нису били на пчеларској изложби у Руми, будући су доцкан сазнали за изложбу“.

Ова нам белешка каже да је г. Велић имао велики пчелињак 1910. године. Сада његов пчелињак броји на стотине Дадан-Блатових кошница. На великој прошлогодишњој пољо привредној изложби у Пироту његов је пчелињак однео главну премију и ако је то у главној била ратарско-сточарска изложба. Потрудићемо се да обиђемо његов пчелињак и да о томе донесемо опис са сликама.

*

У задње нам време допиру гласови о старању Београдске трговачке коморе за наше драго пчеларство. Радујемо се што се ти гласови појављују трудом њеног врсног председника г Милутина Станојевића и члана г Стевана Вељића. На пленарној седници Београдске трговачко коморе, која је одржана 1 августа ове године у Београду, г Стеван Вељић је поднео писмену преставку, да су пчеле у другој половини овог лета у врло тешком стању, **да влада глад на пчелињацима**, услед врло рђаве паше, јер је дуготрајна суша и врло висока температура спржила све оне биљке, које у том времену, са умеренијом климом и воденим талогом пружају пчелама храну-нектар из свога цвећа. Изложио је бојазан да ће у недостатку меда у кошницама преко зиме помрети пчеле од глади. Да би се спасле пчеле, а са овим помогло и наше пчеларство у свом развоју, г. Вељић је предложио, да се упутити молба надлежним властима, да се потребан шећер за овогодишње јесење при-

* Курзив је наш. О. Р.

Најмилија послластица и најздравија храна за децу
јесте хлеб са маслом и медом.

храњивање из нужде ослободи плаћања државне трошарине. Том се предлогу придружно и члан г. Божа Ђорђевић, трговац из Горњег Милановца, наводећи да и у рудничком округу влада глад код пчела.

Изазван овом преставком врсни пријатељ напретка свију грана пољске привреде, г. Милутин Станојевић претседник коморе, овом је приликом говорио о значају напретка пчеларства у нашој земљи, као о једној важној привредној грани која у нашој земљи треба да заузме много завидније место. При том је изнео своје мишљење, шта би требало урадити да се код нас пчеларство унапреди. На крају свога говора напоменуо је, да ће на наредном IX. конгресу привредника у Београду поднети писмени реферат и говорити о потреби да се унапреди пчеларство у нашој земљи,

„Српски пчелар“ ранијих година доносио је кратке белешке о раду конгреса привредника у колико је ранији рад био од интереса за пчеларство. Сада увиђамо да се и тамо појављује интересовање за напредак пчеларства па ће мо са нарочитом пажњом пратити рад IX. конгреса привредника наше земље.

О. Радојичић.

Допис из Загреба.

У „Српском пчелару“ већ је објављено, да је основана Жељезничка пчеларска задруга у Загребу. Ни једно друштво или задруга не може успети, ако нема појединаца који раде управо који су вође и умеју око себе окупити здраву околину. Тако је и г. Роман Р. Хорват виши жељезнички чиновник у Загребу неуморним и истрајним радом окупио у једну пчеларску задругу већи број пчелара жељезничара и основао је жељезничку пчеларску задругу у Загребу.

Појавили су се гласови да организација жељезничара слаби већ постојећа пчеларска друштва; али то није у ствари. Напротив држимо, да је боље за ширење пчеларства што су жељезничари створили своју пчеларску задругу, јер ће у њу ступити жељезничари пчелари, који до сада нису били чланови постојећих пчеларских друштава. А данас је главно то, да сви пчелари треба да се организују, да буду чланови пчеларског друштва, јер сва пчеларска друштва морају бити у Савезу Југословенских пчеларских друштава. А Жељезничка пчеларска задруга кад се конституисала, поздравила је. Савез Југословенских пчеларских друштава.

У меду се налази ароматично уље и мравиња киселина, који много користе људском организму — чисте крв и уништавају шкодљиве бактерије.

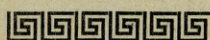
Чим је основана Жељезничка пчеларска задруга у Загребу одмах је послала молбу Министарству Саобраћаја, да г. Министар да повластице жељезничарима пчеларима, какове уживају жељезничари пчелари у другим државама. На молбу Министарство Саобраћаја под бр. М.С. 13233/931 донело је ово решење: Сви жељезничари пчелари учлањени у Жељезничку Пчеларску задругу у Загребу имају бесплатан превоз пчела у кошницама, пчеларских справа, медоносних биљака и садница те превоз пчела на пашу и натраг.

Ово је велик успех, ово је диван доказ да је г. Министар наклоњен пчеларима и да цени важност пчеларства. Ова тековина биће од велике користи свима пчеларима, јер чим буде више жељезничара пчелара удобније ће се возити на пашу наше пчеле, будући да пчелари жељезничари имаће срца и осећаја и за пчеле других пчелара. Поред тога жељезничари ће поред пруге жељезничке садити медовито биље и цвеће, па ће се пчелиња паша побољшати.

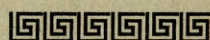
Што се жељезничари окупљају у једно пчеларско друштво заслуга је г. Романа Хорвата ми му честитамо на постигнутом успеху. Добро би било да се у другим жељезничким дирекцијама нађе још какав Роман, који ће и остале жељезничаре привести овој Жељезничкој пчеларској задрузи.

Радујемо се што је ударен темељ ширењу пчеларства међу жељезничарима и што ће жељезничари добити повластице, па се надамо, да ће и сви пчелари добити повластице на жељезници,

Косанчић.

Књижевност

Frank C. Pellett. Практично извођење матица. С енглеског превео Тихомир Р. Јефтић. Издање Српског пчеларског друштва у Београду. Цена је књизи 15 Дин.

Добили смо на приказ ову књигу. Књигу смо прегледали и можемо је нашим пчеларима топло препоручити јер ће у њој наћи корисне поуке и практично упутство о извођењу племенитих матица.

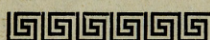
Наши пчелари не баве се извођењем племенитих матица неки пчелари наручују племените матице из Словеније, па чак из суседних страних земаља и плаћају их скупо, а не знају да се мало труда и добре воље могу сами племените матице

Купујте мед само код пчелара, једино пчелари могу вам дати гаранцију, да ћете заиста добити прави и чист мед, који ваше срце и тело крепи.

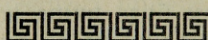
одхранити. „Српски пчелар“ увидео је, да је неопходно потребно — ради бољег успеха у пчеларству — да се и наши пчелари баве извођењем племенитих матица, с тога је ове године у неколико чланака указао на потребу одхрањивиња племенитих матица и навео је два три најлакша начина, како ћемо доћи до добрих и плодних матица.

Књига „Практично извођење матица долази нам сада као наручена и ми је најтоплије препоручујемо нашим пчеларима. Сваки пчелар треба ову књигу не само да прочита него да добро проучи, па ће схватати и разумети важност и вредност матице у пчелињем друштву.

К. С.

Друштвене вести.

Извештај

скупштине Срп. Пчелар. Задруге у Руми.

Срп. Пчеларска Задруга у Руми, оджала је дана 29. августа о. г. годишњу скупштину уз довољан број присутних чланова, да је скупштина могла доносити решења.

Скупштину је отворио председник задруге г. Никола Милеуснић лепим поздравним говором, и затим се прешло на дневни ред, који је исцрпљен у потпуној сагласности.

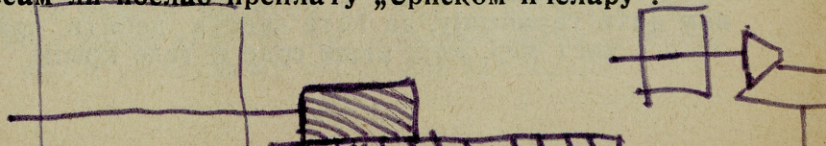
Како је ове године истекао и мандат старој управи, то се приступило избору нове управе, те по обављеној форми, изабрати су скоро сви стари чланови управе, осим што је за потпретседника изабрат г. Милан Коњскић, уч. у пензији и познати стари ветеран пчеларства и што је у управу изабрат г. Стева Поповић, пчелар из Беочина.

Скупштина је дискутовала о предметима, који се односе на ову корисну и хуману грану народне привреде, нарочито о организовању пчелара у ову задругу у чему би имала више користи и сама задруга и поједини чланови, особито што се тиче продаје меда, да га сви заједнички продају, а не појединачно и уз бесцене.

У овом предмету дате су управи одрешене руке, да га по сходном начину изведе у споразуму са другим пчеларским друштвима.

Надаље је решавано и о другим мање важним питањима, али је све ишло у потпуној хармонији и тим је скупштина завршена.

Јесам ли послао преплату „Српском пчелару“?

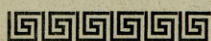
Приморска пчеларска задруга на Сушаку. Сушак добија из дан у дан све већи број разних корисних друштвених организација. Тако је, пре неки дан овде основана и Прва пчеларска задруга С. О. У. Она је почела свој рад на градском тргу, где се већ продаје мед на веће и мање количине.

Добро би било да и наше пчеларске задруге отворе трговине са медом.

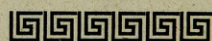
IX. Конгрес привредних комора. У свечаној сали Старог Универзитета одржан је 13. и 14 септембра о. г. IX. конгрес привредних комора и других важнијих организација. Конгрес је отворио г. Милутин Станојевић претседник Београдске Трговачке коморе. После поздрава г. претседник поднео је реферат о нашој пољопривредној производњи и какове мере треба предузети да се иста унапреди. У реферату изнео је, да „за унапређење пчеларства предвиђено је у овој години 100.000 дин. Пчеларство је врло корисно, али код нас већим делом примитивно. Од око 610.000 кошница има старинских 395.000. Да се до меда дође морају се пчеле поубијати, а то је дивљачки и штетно“.

А г. Драгутин Димитријевић генерални директор Министарства пошта у пензији, поднео реферат о пчеларству. У место 465.000 требало би да имамо милион кошница. Годишње би производили 20-30 милиона килограма меда у вредности 350-400 милиона динара. Европо троши врло много меда и увози га из Америке. Поред тога велика је корист од пчела због оплаћивања воћа.

Радујемо се кад се привредници интересују за пчеларство, а добро би било, да се затражи од г. Министра пољопривреде, да се у Министарству пољопривреде постави један искусан пчелар за референта, и да се у свима бановинама поставе учитељи пчеларства, који ће путовати и давати поуке о пчеларству.

Пчеларске вести.

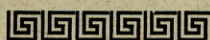

Опорезовање пчеларства течевином. Одељење пореза Министарства финансија упутило је распис свима финансијским дирекцијама и финансијским инспекторатима о поступку у погледу опорезивања пчеларства течевином. Да би се у том погледу разнолико и погрешно примењивање Закона отклонило, према наређењу Одељења пореза у будуће поступаће се на овај начин:

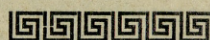
Мед вештачки, фалсифицирани није храњив, — нема витамина и шкоди здрављу.

„Пчеларство, као узредна грана пољопривреде, начелно не подлеже порезу. Али ако се то пословање обавља редовно и претежно као самостално — обртничко предузеће, онда се оно сматра пореским предметом и код пољопривредника.

„Ако се тим пословима баве лица, која са пољопривредом немају ништа заједничког, која немају ни свог, ни закупљеног земљишта, а ни земљишта, на које имају управо уживања, онда се такво пословање, ако прелази границе деловања за сопствене потребе прима обеложје обртности и подлежи порезу. Према томе питање пореског ослобођења пчеларства зависи од конкретних околности па ће од пореза бити ослобођени не само пољопривредници, него и остали пчелари, ако су те околности, уз које Закон веже право на ослобођење, у конкретном случају дане.“

Пабирци.

Сапун за лице. У један лонац успи 10 дека кишнице, 25 дека меда и 10 дека ситно исеченог домаћег сапуна, метни лонац на шпархет и на умереној ватри нека проврије док се не створи смеша као за сапун. Кад скинеш са ватре додај мириса по вољи (од љубићице, руже и т. д.) промешај и за тим успи у калупе да се охлади,

Забрана увоза праша за вештачко справљање меда. Решењем г. Министарства социјалне политике и народног здравља, а у сагласности са гг. Министром пољопривреде, забрањен је увоз и продаја „Алан прашка“ за справљање вештачког меда.

О овој одлуци г. Министра социјалне политике и народног здравља обавештене су све царинарнице у земљи.

Исправак. У 8 броју „Српског пчелара“ Др. Симеун Грозданић“ треба исправити, да је г. Грозданић рођен 1896 год. и да је 1918 положио испит зрелости.

Код чланка „Чишћење воска“ упозоримо поштоване читаоце кад восак почне врети, треба га скинути са ватре доле и онда усугути витриол и добро мешати. Док је восак на ватри не сме се сипати витриол, јер ће восак покипити и може испећи онога што ради око њега.

Привредни Адресар Краљевине Југославије.

У циљу прибављања што тачнијих података о нашој привреди и проверавања и допуне адресног материјала за друго издање „Привредног Адресара Краљевине Југославије,“ у издању Завода за унапређивање спољне трговине, Завод је упутио штампане формуларе свим фирмама тражећи од њих податке који су му потребни да би могли бити унесени у нови адресар.

Пошто су ови формулари упућени по адресама из првог издања адресара а како је могуће да су неке фирме промашене и нису унесене у први адресар, то се овим путем позивају све веће индустријске, извозничке и увозничке фирме да од Завода за унапређивање спољне трговине при Министарству трговине и индустрије, Његошева ул. бр. 5, Београд, затраже један формулар.

У интересу је свих наших фирми у земљи, да буду унесене у друго издање адресара Завода, а ово тим пре што је унашање података за адресар, које је Завод тражио, сасвим бесплатно.

За наступајуће време продаје меда препоручујемо нашим ц. пчеларима:

ЧАШЕ ЗА МЕД			
од импрегнираног папира са поклопцима, у следећим величинама:			
5	12	25	50 дкг.
Дин. — 62	— 80	1.—	1.20 по ком.

(Узорак чаше шаљемо на захтев)

ФЛАШИЦЕ (тегле) за мед од белог стакла са лименим патетнт поклопцима, имамо у следећим величинама на складишту:			
$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1 кг.
Дин. 4.—	5.—	6.50	8.— по ком.

Цене разумевају се од станица Н. Врбас, без паковања отпрема поштом и жељезницом поузећем.

Надаље имамо на складишту: врцаљке, канте и сита за мед у највећем избору, као и све остале потребштине за продају и отпрему меда. За протувредност робе примамо здравог и зрелог меда за којег плаћамо дневну цену. Од меда треба нам послати узорак Испод 100 кг.-ма не примамо у замену за робу.

Југославенска Пчеларска Индустрија

Л. РИЦМАН, Нови Врбас
(Дунавска бановина)

СРПСКА СРЕМСКА БАНКА А. Д. РУМА.

Деоничарска главница Дин. 3,000.000.—

Резервни фондови око „ 754.000.—

Има своје филијале:
у Глини, Илоку и Иригу

Телефон бр. 11.
Адреса за брзојаве:
Сремска Банка.

П Р И М А

улоге на књижице и текуће рачуне, плаћа најбољу камату и враћа без отказа.

П О Д Е Љ У Ј Е

зајмове на менице, текуће рачуне и хипотекарне зајмове на куће и земљишта.

Ф И Н А Н С И Р А

обртничка, трговачка и индустријска подuzeћа.

О Б А В Љ А

све банковне послове брзо и кулантно.